

Jaarverslag visstandbeheerscommissie (VBC) Lauwersmeer 2019

Inleiding

Het Lauwersmeer is als Rijkswater aangewezen als VBC-gebied. Net als alle andere VBC's, is de VBC Lauwersmeer samengesteld uit de visrechthebbenden, waterbeheerder en terreinbeheerder. In het Lauwersmeer zijn de visrechten verdeeld verhuurd. De rechten op de schubvis liggen gezamenlijk bij Sportvisserij Fryslân en Sportvisserij Groningen Drenthe. De aal visrechten liggen bij de beroepsvissers Keuter en Bouma.

De VBC Lauwersmeer bestond in 2019 uit:

Voorzitter:	Herman Dirks
Secretaris:	Jarno Veldhuizen
Sportvisserij:	Albert Jan Scheper (Sportvisserij Groningen Drenthe)
Sportvisserij:	Jan Grijpstra/Harrie Holtman/Rick van der Sluis (Sportvisserij Fryslân)
Sportvisserij:	Rolf Haseloo/Harald Bremmer (Sportvisserij Groningen Drenthe)
Beroepsvisserij:	Klaas Bouma
Beroepsvisserij:	Jelte Bouma
Beroepsvisserij:	Anja Keuter
Waterbeheerder:	Edwin van der Pouw Kraan (Waterschap Noorderzijlvest)
Terreinbeheerder:	Jasper Schut (Staatsbosbeheer)

Gebeurtenissen 2019

Dit was een bewogen jaar voor de VBC Lauwersmeer. Zoals in het hierboven staande overzicht te zien is, hebben er verschillende veranderingen plaatsgevonden in de vertegenwoordiging namens de sportvisserij. Gedurende het jaar 2019 is de VBC driemaal bij elkaar geweest om diverse onderwerpen te bespreken, waaronder vismigratie, relatie tussen sportvisserij en beroepsvisserij, handhaving, Vissen voor Verbinding (zeeforelproject Lauwersmeer), enz.

Activiteiten VBC Lauwersmeer

Huurovereenkomsten

Het traject betreffende de verhuur van de visrechten is afgerond en er zijn inmiddels nieuwe contracten met een looptijd van 3 jaar, voor wat betreft het visrecht op schubvis en op aal met zowel Staatsbosbeheer als het ministerie van EZ. Hierna wordt overgegaan op overeenkomsten met de gebruikelijke geldigheidsduur van 6 jaren. Tijdens de vergaderingen in 2019 zijn de huurovereenkomsten gedeeld tussen de partijen. Zodat zowel de sportvisserij als de beroepsvisserij inzicht hebben in de huurovereenkomsten die de andere partij heeft. Dit ter verbetering van de transparantie en de samenwerking.

In de overeenkomst is ten aanzien van het beroep een bepaling opgenomen voor het plaatsen van voorzieningen ter voorkoming van otters in vangmiddelen.

Keuter heeft direct voorzieningen aangebracht en constateert dat het vangen van aal en krabben hierdoor niet belemmerd.

De Bouma's hebben na afronding van het ingestelde onderzoek in Fryslan ook maatregelen genomen.

Vissen voor Verbinding (zeeforelproject Lauwersmeer)

Het project Vissen voor Verbinding beoogt om de Waddenzee – Lauwersmeer – beken ecologisch robuust met elkaar te verbinden. Een betere verbinding waardoor trekvisserij kunnen migreren tussen de Waddenzee, het Lauwersmeer en de achterliggende wateren. Het project omvat de maatregelen die in het onderstaande plaatje zijn weergegeven. Een initiatief van een brede coalitie van beheerders,

overheden en natuurbeschermingsorganisaties. De terugkeer van de iconische trekvis de zeeforel staat centraal. Maar ook andere vissoorten profiteren, zoals de paling, winde en stekelbaars. Het versterkt de aantrekkelijkheid van het Lauwersmeer voor sportvisserij en daarmee de regionale economie. Verschillende partijen binnen de VBC zijn direct betrokken bij dit project en de VBC zelf blijft graag op de hoogte van de voortgang gezien het belang voor de sport- en beroepsvisserij in het Lauwersmeer.

Maatregelen

Verbinding

- ① Vismigratievoorzieningen Robbegatsluis
- ② Visvriendelijke aanpassingen R.J. Cleveringsluizen

Herstel leefgebied

- ③ Paai- en opgroeigebied Runslot
- ④ Paai- en opgroeigebied Oostervoortsche Diep
- ⑤ Paai- en opgroeigebied Akkertocht
- ⑥ Cursus 'Natuurlijk Schonen'

Uitzetten zeeforel

- ⑦ Uitzetten jonge zeeforel
- ⑧ Uitzetten volwassen zeeforel

Sportvisseconomie

- ⑨ Verbeteren sportvisserij infrastructuur
- ⑩ Marketing sportvisserij
- ⑪ Vaststelling sportvisserijgebruik

Monitoring

- ⑫ Innovatieve monitoring migratiesucces zeeforel
- ⑬ Monitoring visstand, aanbodonderzoek en overleving smolts
- ⑭ Monitoring waterkwaliteit

Educatie

- ⑮ Educatie

Relatie sport- en beroepsvisserij

De beeldvorming tussen sport- en beroepsvisserij is in 2019 verbeterd. De beeldvorming naar buiten met name naar sportvisserij zal een aandachtspunt blijven.

In de samenwerking tussen sportvisserij, beroepsvisserij, Waterschap Noorderzijlvest en Staatsbosbeheer is richting de sportvisserij een afspraak gemaakt tot een grotere transparantie van de uitvoering van de visserij. De sportvisserij is verzocht binnen hun sites een informatieve pagina op te nemen waar informatie over het Lauwersmeer en de visserij te vinden zal zijn. Hier wordt in 2020 een vervolg aangegeven. Ook is er in 2019 een whatsappgroep ingesteld met alle VBC leden, zodat de verschillende partijen gemakkelijk zaken aan elkaar kunnen melden en vragen.

Ook is er eind 2019 een gezamenlijke app-groep 'VBC Lauwersmeer' opgericht met hierin alle VBC partijen. Via deze app-groep kan er sneller gecommuniceerd worden.

Controle en handhaving Lauwersmeer

In 2019 zijn er m.b.t. controle en handhaving stappen gemaakt tot verbetering betreffende informatie, frequentie en onderlinge afstemming. Een voorbeeld van een goede afwikkeling is het vinden van een staandwand en de wijze waarop deze zaak is onderzocht en afgedaan. Communicatie blijft een vast punt en hier zal meer aandacht worden besteed.

De bovenstaande werkwijze zal in 2020 worden voortgezet.

Hieronder een kort overzicht van uitgeschreven bekeuringen tijdens de controles,

- Verboden toegang of niet houden voorwaarden eigenaar 6x
- Visserij, geen schriftelijke toestemming 2x
- Vissen met levend aas 1x
- Te snel varen 3x
- Te jonge stuurman speedboot 2x
- Geen reddingsvest aan boord snelle motorboot 1x
- Geen brandblusser aan boord snelle motorboot 1x
- Varen zonder vaarbewijs 2x
- Varen zonder gebruik maken dodemanskoord 2x
- Gebied invaren geslotenverklaring bord A1 2x.

Er zijn controles uitgevoerd op 10 dagen over het gehele jaar. Ook op de Dag van de Garnaal en tijdens de inhuldiging van de Garnalen Koningin.

Daarbij als opvallende zaak: een visser is betrapt die met schepnet op garnalen viste bij gemaal nieuwe Robbengat, er is een proces-verbaal opgemaakt. Tijdens de 10 controledagen zijn 43 vissers gecontroleerd.

Actievere rol VBC

Vanuit Sportvisserij Fryslân ligt het verzoek er om als VBC zelfstandig een actievere rol te pakken.

Deze wens komt voort uit een door verenigingen opgerichte werkgroep Lauwersmeer. Vanuit een door de werkgroep opgestelde rapportage richting Sportvisserij Fryslân zijn een aantal vragen ingebracht in de VBC. Deze vragen betroffen het nachtvisserij, paai en opgroeigebieden en bescherming van overige waterdieren. Nachtvisserij, er werd geconstateerd dat er incidenteel door beroepsvisserij 's nachts gevist werd. Na dit besproken te hebben binnen de VBC bleek dat dit enkel bij extreme gevallen gebeurt, bijvoorbeeld bij hoge temperaturen waarbij zuurstofloosheid ontstaat. Binnen de VBC is afgesproken wanneer dit voorkomt dat dit gemeld wordt in de gezamenlijke groepsapp. Paai en opgroeigebieden, in het Lauwersmeer bevinden zich een aantal zeer belangrijke paai en opgroeigebieden voor o.a. de snoekbaars. De wens was om gezamenlijk binnen de VBC te inventariseren waar deze locaties zich bevinden en hoe we deze kunnen beschermen. Er is afgesproken

in de VBC om te onderzoeken welke mogelijkheden hierin zijn om deze gebieden in kaart te brengen, bijvoorbeeld door een gezamenlijke stageopdracht tussen de sportvisserij en Staatsbosbeheer. Bescherming overige waterdieren, met name gericht op de stopgrids en de richtlijnen hiervan. Dit is besproken binnen de VBC, de verplichting tot het hebben van stopgrids is in de huurovereenkomst opgenomen. Er is echter gekozen om in deze kortere huurovereenkomst (3 jaar) de beroepsvissers wat meer ruimte te bieden om te experimenteren met verschillende stopgrids. Binnen de VBC komt er een vervolg m.b.t. de stopgrids, ook omdat de stopgrids weinig effect hebben op zowel de palingvangst als de wolhandkrabvangst.

Na het wisselende jaar 2019 is er voor 2020 de wens uitgesproken tot meer samenwerking tussen de verschillende partijen.

De sportvisserij binnen de VBC heeft hier reeds de eerste stap in gezet en een afspraak gepland in begin 2020 tussen de beide federaties. Om zo de samenwerking en de activiteit binnen de VBC te kunnen vergroten.

De voorzitter heeft in de laatste vergadering van 2019 medegedeeld dat 2020 zijn laatste jaar als voorzitter zal zijn en partijen gevraagd hier aandacht aan te schenken i.v.m. zijn vervanging in november 2020.